

VALTAKUNNANSYTTÄJÄNVIRASTO

hiedoksi
Lausuma

1(4)

23.6.2008

Dnro R 05/25

Lohjan käräjäoikeus
Postikatu 3c
08100 Lohja

Lohjan käräjäoikeus, asia R 06/236
Käräjätuomari Pekka Aaltonen

Syyttäjän lausuma

1 Johdanto

Sarina Pedersen on 23.5.2006 toimittanut Lohjan käräjäoikeuteen haastehakemuksen, jolla hän on saattanut vireille Lohjan käräjäoikeuden diaarinumerolla R 06/397 tarkoitetun syyteasian. Sanotussa asiassa on vastaajiksi merkitty muiden ohella Kimmo Huttunen, Taisto Kamula, Pekka Luoma ja Veli-Pekka Räsänen. Pedersen on puheena olevassa asiassa vaatinut rangaistusta edellä luetelluille vastaajille virkalisuuden rikkomisesta. Lohjan käräjäoikeus on tuomiolla 30.10.2007 nro 07/977 päättänyt jättää yllä selostetun, asianomistaja Sarina Pedersenin nostaman syyteen tutkimatta.

Lohjan käräjäoikeuden istunnossa 9.6.2008 oli määrä aloittaa pääkäsittely virallisen syyttäjän nostamassa syyteasiassa asiassa dnro R 06/236. Käsittelyn alussa kiinnitettiin allekirjoitaneen syyttäjän huomiota siihen, että Sarina Pedersenin nostamassa (yllä mainitussa) asiassa on asiallisesti ottaen kysymys samasta syyteestä kuin virallisen syyttäjän nostamassa syyteessä ja että Pedersenin nostama syyte on tällä hetkellä vireillä Turun hovioikeudessa. Syyttäjänä katsoin tässä tilanteessa, että asiassa on olemassa este pääkäsittelylle asiassa R 06/236 kunnes hovioikeus on antanut ratkaisun Pedersenin nostamaan syyteeseen asiassa R 06/397.

2 Onko kysymys samasta asiasta?

Virallisen syyttäjän syyteasiassa dnro R 06/236 (jäljempänä syyttäjän syyte) syyttäjä vaatii rangaistusta Kimmo Huttuselle, Taisto Kamulalle, Pekka Luomalle ja Veli-Pekka Räsäselä virkalisuuden rikkomisesta Lohjalla 14.5.2003 – 14.6.2003. Syyttäjän syyteestä ilmenevistä teonkuvauksista ilmenee, että syyttäjän mukaan sanottuun rikokseen on syyllistytty menettelemällä eräiden Sarina Pedersenä koskevien terveystietojen suhteen vastoin viranomaisten toiminnan julkisuudesta an

23.6.2008

Dnro R 05/25

netun lain säännöksiä siten, että kysymyksessä on virkasalaisuuden rikkominen.

Lohjan käräjäoikeuden 30.10.2007 antaman tuomion nro 07/977 sivulta 4 ja 6 ilmenee, että Sarina Pedersenin esittämän rangaistusvaatimuksen (jäljempänä Pedersenin syyte) mukaan Kimmo Huttunen, Taisto Kamula, Pekka Luoma ja Veli-Pekka Räsänen ovat syyllistyneet rikokseen osallistuessaan Lohjan kaupungin opetuslautakunnan kokouksiin, mukaan lukien 14.5.2003 pidetty kokous. Asianomistajan syytteen mukaan mukaan muun ohella virkasalaisuuden rikkomiseen on syyllistytty, koska vastaajat ovat laiminlyöneet varmistaa, ettei salassa pidettäviä tietoja tule sivullisten tietoon. Lisäksi vastaajat ovat asianomistajan mukaan käsitelleet sanottuja henkilötietoja henkilörekisteririkoksen tunnusmerkistön täyttävällä tavalla.

Syyttäjänä katson, että syyttäjän syytteessä ja Pedersenin syytteessä on asiallisesti ottaen kysymys samoista asioista.

Tämä johtuu seuraavista seikoista: Molemmat syytteet koskevat samoja henkilöitä ja heidän osallistumistaan Lohjan kaupungin opetuslautakunnan kokoukseen 14.5.2003, pois lukien Huttunen, jonka osalta molemmissa syytteissä on kysymys hänen vastuullaan olleesta kokouksen valmistelutoimenpiteestä. Molemmissa syytteissä on kysymys edellä mainittujen henkilöiden väitetyistä laiminlyönneistä koskien eräitä Sarina Pedersenin liittyviä terveystietoja. Molemmissa syytteissä on siten kysymys henkilöllisesti, ajallisesti ja paikallisesti samasta historiallisesta tapahtumienkulusta. Syyttäjän ja Pedersenin syytteet koskevat prosessioikeudellisesti arvioiden samaa tekoa.

3 Estääkö hovioikeudessa vireillä oleva syyte Lohjan käräjäoikeutta tutkimasta syyttäjän nostamaa syytettä?

Olen Lohjan käräjäoikeuden istunnossa 9.6.2008 arvioinut, että kysymyksessä olisi jonkinlainen ns. Lis pendens -tilanne.

Lis pendens tarkoittaa, että sama asia ei saa olla ennestään vireillä. Kun syyttäjän syyte on tullut vireille, on ollut selvää, ettei samasta asiasta ole ollut ennestään toista syytettä vireillä. Kysymyksessä ei siten ole (ainakaan tyypillinen) lis pendens -tilanne, koska sellainen muodostuu, kun alioikeudessa ensin nostetaan syyte tietystä teosta ja sen perään toinen syyte samasta asiasta.

Nyt käsillä olevassa tilanteessa samasta teosta on syyte vireillä sekä alioikeudessa (syyttäjän syyte Lohjan käräjäoikeudessa) että muutoksenhakuasteessa (Pedersenin syyte Turun hovioikeudessa). Prosessuaalinen tilanne on varsin poikkeuksellinen ja joudunkin myöntämään, että en ole varma, tuleeko syntyneestä tilannesta luonnehtia prosessuaalisesti nimenomaan lis pendens -asetelmaksi.

23.6.2008

Dnro R 05/25

Ehdottoman varma olen kuitenkin siitä, ettei Lohjan käräjäoikeudessa vireillä olevaa syyttäjän syytettä voida käsitellä ennen kuin Turun hovioikeus on ratkaissut Pedersenin syytettä koskevan valituksen.

Se, että syyttäjän syytettä ei ole mahdollista tutkia ennen kuin Pedersenin syyte (valitus) on ratkaistu Turun hovioikeudessa, johtuu seuraavista seikoista:

- Jos hovioikeus aikanaan päättää palauttaa Pedersenin syytteen Lohjan käräjäoikeuteen, ei Pedersenin syytteeseen enää ole mahdollista antaa aineellinen ratkaisu, mikäli Lohjan käräjäoikeus on (tässä oikeudenkäynnissä) tutkinut ja aineellisesti ratkaissut syyttäjän syytteen.

Sitä vastoin tilanteessa, että hovioikeus ylläpitää Lohjan käräjäoikeuden 30.10.2007 antaman ratkaisun Pedersenin syytteen tutkimatta jättämisestä, ei estettä syyttäjän syytteen tutkittavaksi ottamiseksi ja ratkaisemiseksi ole. Tämä johtuu siitä, että tällaisessa tilanteessa Pedersenin syytteeseen ei ole annettu aineellista ratkaisua.

4 Syyttäjän esitys

Katson, että syyttäjän syytteen käsittelyn osalta on odotettava hovioikeuden ratkaisua Pedersenin syytteeseen. Ennen hovioikeuden ratkaisua Pedersenin syytettä koskevassa asiassa, syyttäjän syytettä koskevassa asiassa on este pääkäsittelylle.

Nyt vallitsevassa tilanteessa este ei ole luonteeltaan lopullinen. Tämän vuoksi syyttäjän syytettä ei tule hylätä. Tämä johtuu siitä, että hovioikeus todennäköisesti joko palauttaa Pedersenin syytteen Lohjan käräjäoikeuteen käsittelyä varten tai pysyttää Lohjan käräjäoikeuden tuomion tutkimatta jättämisestä. Näissä molemmissa tilanteissa Pedersenin syytteeseen on annettu ratkaisu, joka ei ole aineellinen ja joka siten ei estä syyttäjän syytteen tutkimista.

Jos hovioikeus palauttaa Pedersenin syytteen Lohjan käräjäoikeuteen tulisi Pedersenin syyte käsitellä samassa pääkäsittelyssä, jossa myös syyttäjän syytettä käsitellään (ainakin siltä osin kuin se koskee samoja henkilöitä kuin syyttäjän syyte).

Jos hovioikeus vastoin olettamaa antaisi Pedersenin syytettä koskevassa asiassa aineellisen ratkaisun eli käytännössä hylkäisi syytteen, muuttuu este syyttäjän syytteen tutkimiselle lopulliseksi. Tässä tapauksessa syyttäjän syyte tulee hylätä. Sitä, käykö näin, emme vielä tiedä. Syytteen hylkääminen tässä vaiheessa olisi siten ennen aikaista.

Tämän vuoksi syyttäjän syytettä koskevassa asiassa tulee uuden pääkäsittelyn järjestäminen ottaa harkittavaksi, kun hovioikeus on antanut ratkaisunsa Pedersenin syytettä koskevassa asiassa.

23.6.2008

Dnro R 05/25

Asian pitkittymisestä koituu ja on jo koitunut haittaa vastaajille. Tämä tulee ottaa huomioon mahdollisen rangaistuksen mittaamisessa.

Valtionsyyttäjä

Mika Illman

Tiedoksi

Asianajaja Risto Tuomanen, Asianajotoimisto Tuomanen ja Kreander
Oy, Laurinkatu 47, 08100 Lohja
Asianajaja Jari Niinimäki, Asianajotoimisto Niinimäki & Enroos, Tuu-
santie 1, 03100 Nummela
Dosentti Petter Kavoinus, Rusthollinkatu 7 D 23, 08200 Lohja